

## 16.01 ТУ гр. Технологія виконання сільськогосподарських та інших механізованих робіт. Урок 11-12 Тема «Сільськогосподарські машини для посіву»

Машини для суцільної сівби насіння сільськогосподарських культур

*Особливістю весняно-польових робіт є пересівання понад половини площ, зайнятих посівами озимого ячменю, понад 20% посівів озимої пшениці. З осені залишилося багато полів із необробленим стерньовим фоном. Закономірно постає два питання: що будемо сіяти й чим? Наразі основною зернотуковою сівалкою в господарствах України є СЗ-3,6А із захватом 3,6 м, яку виробляє ВАТ “Червона Зірка” (Кіровоград). Така ширина захвату сівалки зернової зберігається з 30-х років минулого століття. Сучасний трактор МТЗ-82 під час сівби зернових сівалкою СЗ-3,6А на швидкості 9,7–10,4 км/год використовує лише 30–50% тягового зусилля, а на швидкості 11,3–12,3 км/год — 40–55%. Щоб повніше завантажити двигун трактора типу МТЗ, це підприємство випускає зернотукову сівалку СЗ-5,4 із захватом 5,4 м, основні вузли й деталі якої уніфіковані з СЗ-3,6А. Сівалки зернові СЗ-3,6А і СЗ-5,4 призначені для рядкової сівби насіння зернових культур (пшениця, жито, ячмінь, овес), зернобобових (горох, квасоля, соя, сочевиця, боби, чина, нут, люпин), насіння інших культур, близьких до зернових за розмірами насіння і нормами висіву (гречка, просо, сорго тощо) з одночасним внесенням у рядки гранульованих мінеральних добрив.*

Сівалка зернова СЗ-5,4 завантажує двигун трактора МТЗ-80 до 80% його потужності, дає змогу підвищити продуктивність праці не лише сівалки, а й економити паливно-мастильні матеріали (табл. 1). Сівалки зернові СЗ-3,6-05 і СЗ-3,6-06 різняться з іншими модифікаціями конструкцією рами, сниць, поводків. Для сівби рису сівалка СЗ-3,6А може бути обладнана пристроєм СЗГ 06.000 за сівби на легких ґрунтах і сівалка СУК 02.000А — за сівби на важких ґрунтах. Як видно, вітчизняні зернотукові сівалки СЗ-3,6А та СЗ-5,4 є універсальними. Вони здатні висівати насіння різних культур із нормою від 10 до 400 кг/га на глибину 3–8 см за швидкості руху 9,5–13 км/год з одночасним внесенням у рядки 50–250 кг/га мінеральних добрив. На окреме замовлення мінімальна норма висіву насіння може бути зменшена до 5 кг/га. Ці сівалки зернові успішно конкурують із закордонними за якістю сівби, глибиною загортання та нормами висівання. Проте поки що програють іноземним фірмам за дизайном і надійністю. Щодо співвідношення якості/ціна, українські зернотукові сівалки вдвічі-втричі дешевші, порівняно із закордонними аналогами. Заводська ціна сівалок зернових типу СЗ-3,6А змінюється в межах 13–15 тис. грн, а СЗ-5,4 — від 26 до 33 тис. грн залежно від комплектації. Дискові сошники для однострічкової сівби у заводському виконанні незадовільно утворюють насіннєве ложе. Для утворення стабільного ущільнення ложа кожний такий сошник доцільно обладнати полозом трикутної форми конструкції ННЦ “ІМЕСГ”, на якому розміщено сошник. Під час роботи такого полоза диски сошника не обертаються. У разі потреби можна виключити з роботи, закріпивши його на поводку сошника.

<https://propozitsiya.com/ua/mashini-dlya-sucilnoyi-sivbi-nasinnya-silskogospodarskih-kultur>